

Hutbe

04.12.2009

İlmin önemi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ آنَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْآخِرَةَ وَيَرْجُو رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُوا الْأَلْبَابِ

Bismillahirrahmanirrahim
[Rahman ve rahim Allah'ın adıyla]

„Böyle bir kimse mi Allah katında makbuldür, yoksa gece vakitlerinde, secde halinde ve ayakta, ahiretten korkarak ve Rabbinin rahmetini umarak itaat ve kulluk eden mi? De ki: ‚Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?‘ Ancak akıl sahipleri öğüt alırlar.“

[Zümer suresi, ayet 9]

Değerli Müminler!

Akıllı bir varlık olarak yaratılmış olan insan, tarih boyunca hemen her konuda bilgi sahibi olmaya, ilgisini çeken herşeyi keşfetmeye ve öğrenmeye çalışmış, kâinatı, varlığı, yaratılışı, yaratıcıyı ve kendini tanımaya gayret etmiştir.

Bu özelliğiyle diğer varlıklardan ayrılan insan, yaşamını sürdürebilmek, ihtiyaçlarını ahlaka, insani değerlere uygun olarak temin etmek için ilme, doğru bilgiye ihtiyaç duyduğu gibi çevresini tanımak ve güzelleştirmek, yaşanılır hale getirmek ve her türlü varlıkla iyi ilişkiler kurabilmek için de yine ilme ihtiyaç duymaktadır. Bu ihtiyacına binaen insana ilk emri “oku” olan yüce Rabbimiz ona yol gösterici olarak peygamberler ve onların getirdiği kutlu mesajları göndermiş, ilk olarak da Hz. Ademe eşyanın bilgisini öğreterek insanlığa yol göstermiştir. [1]

Değerli Müminler!

İlim öğrenmenin nafîle namazdan daha faziletli bir amel olduğu bildirilen dinimizde, [2] her Müslümanın dini görevlerini yerine getirecek, helal ile haramı, hak ile batılı birbirinden ayırt edecek, dünyasını güzelleştirecek ve ahiretini kazandıracak kadar bilgi sahibi olması da farz bir amel olarak bildirilmiştir. [3]

Yine imanın esası olan tevhidin anlaşılabilmesi için bilgi sahibi olunması gerektiğine Kur'an-i Kerim ve Hadisi Şeriflerde işaret edildiği gibi inkârcılığın en büyük nedeni olan cehaletten sakındırmak için de ilme ve alime büyük değer verilmiş ve ilim teşvik edilmiştir.

“... Allah’a karşı ancak; kulları içinden âlim olanlar derin saygı duyarlar...” [4]

Kıymetli müminler!

İlim ile cehalet arasında karanlık ile aydınlık kadar fark vardır. Cahil kişi çöle düşen bir damla misali hayatın fırtınalı sıcakları karşısında buhar olup yok olmaya mahkum olduğu gibi, alim de göle düşen ve derya olan damla misali varlığını devam ettirmeye muktedir olacaktır. Bunun için alim ile cahilin farkı ve bilginin bir üstünlük sebebi olduğu Kur'an'da son derece açık bir şekilde söyle bildirilmiştir. **"...De ki: Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Ancak akıl sahipleri öğüt alırlar."** [5]

Her vesile ile ilmin üstünlüğüne dikkat çeken Peygamberimizden Ebu'd-Derda (r.a.) şöyle bir rivayet aktarmıştır: **"Ben Allah'ın Peygamberinden işittim şöyle buyurmuştu: 'Her kim bir yola girer ve onda ilim isterse, Allah onun için cennete giden bir yolu kolaylaştırır... Göklerde ve yerde olanlar, hatta sudaki balıklar ilim öğrenen kimseye Allah'tan yardım ve bağış dilerler. İlim sahibinin abidden (ibadet edenden) üstünlüğü, ayın diğer yıldızlardan üstünlüğü gibidir. Alimler, peygamberlerin varisleridir. Peygamberler ne dinar ne de dirhem miras bırakmadılar, ancak ilim miras bıraktılar. Şu halde o ilmi alan büyük paye almış demektir.'"** [6]

Peygamberimizin arkadaşlarından Ebu Hureyre (r.a.) bir gün Medine sokağında dolaşan halka mescidde Peygamberimizin mirasının bölüşüldüğünü, vakit geçirmeden gidip o mirastan pay almalarını söyler. Mescide üşüşen halkın eli bos geri geldiklerini görünce ne olduğunu sorar.

-Biz mescide gittik, ama sizin söylediğiniz gibi orada taksim edilen herhangi bir şey görmedik, diyenlere

- Siz mescidde hiç kimse görmediniz mi? diye sorar. Onlar da,

- Evet, bazı kimseler gördük, bir kısmı namaz kılıyor, bir kısmı Kur'an okuyor, bir kısmı da helal ve haram gibi konuları tartışıyordu, derler.

Bunun üzerine Ebû Hureyre:

-Yazıklar olsun size, işte o, peygamberin mirasıdır, der. [7]

Değerli Genç Anne ve Babalar!

Her devirde çağın gerektirdiği bilgi seviyesini yakalamaya çalışan insanlık içinde biz de dünyaya yön veren, ahiretin ise en büyük sermayesi, amellerin en hayırlısı olan ilimden ve irfandan uzak kalmayalım. Peygamberlerin mirasından ve başta camiler olmak üzere bu mirasın dağıtıldığı yerlerden, ilim yuvalarından çocuklarımızı mahrum bırakmayalım. Dünyalarını güzelleştirecek zamanın gerektirdiği her türlü bilgiyle onları ve kendimizi donatalım. Yaşadıkları çevreye uyumlarını artıracak ve aynı zamanda da örfünden adetlerinden ve dininden uzaklaşmaktan koruyacak maddi, manevi ve ahlaki bilgilerle yetiştirelim. Çünkü anne babanın evladına bırakabileceği en güzel miras ilim ve güzel ahlaktır.

Cahit KÜCÜKYILDIZ

Kerpen Emir Sultan Camii Dingörevlisi

Hutbe

- [1] Bakara 31.
- [2] Ibn Mace, Mukaddime, 16.
- [3] Ibn Mace, Mukaddime, 17.
- [4] Fatır 28.
- [5] Zümer 9.
- [6] Buhari, İlim, 10; Ebu Davud, İlim, 1.
- [7] Mecmeu'z-Zevaid ve Menbeu'l-Fevaid, c. 1, s. 123-124